

ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΩΝ ΦΑΓΑΔΩΝ

(Κατά τὸ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΠΡΑΞΙΑΣ τοῦ Ζακωβόπουλου)

Ἀπὸ κρότους τσοπάνων βοῖζει
κάθε πένθο καὶ κάθε κλαροῖ
κι' ἀποσπασματος λόγῃ γεροῖ
κάθε πλάτη μυροῖζει.

Πρὸς τὴ σπάνη γοργὸς πληθαίνει
χωροφύλαξ, στὸ χέρι κρατῶν
γιαταγάνι βαρὺ κι' ἐκλεκτὸν
καὶ τὰ πρόβατα σφάζει.

Ιερανεὶς κλωστομύσταξ ἡρεῖται
τῆς μαχίμου ἐκείνης φρουρᾶς
καὶ ἐγκύμων μεγάλης χαρᾶς
στὸ κοιτέται κινεῖται.

Ἐκεῖ δὲ τὸν στρατὸν διαλύει
κλεῖ' τὴν θύραν καὶ οἴτω λαλεῖ :
« — Σφάζετε τώρα τὸ κάθε ποῦλλι,
στρατιῶται ἀνδρεῖοι ! »

Ἐρημύουν ἐνθὺς τὸ κοιτέσι,
φέρουν ἄλλοι σὲ λίγο τὰ ἄνθρα
κι' εἰσιμάζουν σὲ μία γωνίᾳ
τὸ λαμπρὸν κοκορέτσι.

Ἄλλοι πάλι τὴ σπάνη ὀρμίζουν,
ὅτι ἐμπρὸς τὸν καθέναν θωρεῖ
κὼν γιωῦδοι, πιπὲς γιὰ τυρὶ,
κὼν μυτζήδρους, τὰρτάζουν !

Εἰς τσοπάνος ὄρνει τρομασμένος :
« — Τὸ γιωῦδοι' τὸ γιωῦδοι' μᾶς ἐπ' ἡ... »
δὲν ἐπρόφθασε « οὐ εἰ » καὶ εἶπε,
πίπτει κάτω σφαγμένος.

ΣΑΤΑΝΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΤΑΒΙΣΜΟΣ

Τοῦ εἶχαν τὸ πρῶτ' κοινοποιήσει μίαν ἀπόφασιν ὀ-
ριστικὴν καὶ τελεσίδικον. Ἐπρεπε νὰ πληρώσῃ ἓνα
χρηματικὸν ποσὸν ποῦ ὤφειλε κι' ἔπρεπε νὰ τὸ πλη-
ρώσῃ ἀμέσως, διότι ἡ ἀνγκυραστικὴ κατὰ τῆς ἐ-
κρουελευσσωδῶς τὰς θύρας τῆς πτωχικῆς οἰκίας του κι'
ἐπέσειε τὴν μακρὴν πτέρυγάν της ἐπὶ τῶν εὐρωτιῶντων
ἐπίπλων του.

— Νὰ πληρώσω ; ἐμονολόγει. Ἀλλὰ, πῶς ; Καὶ
μέ τί νὰ πληρώσω ; Ἐνν μέσον σωτηρίας ὑπάρχει
καὶ θὰ τὸ ἐφραμῶσω !... Νὰ παρχωρήσω τὴν περιου-
σίαν μου, νὰ κάμω ἐκστασιν ὑπαρχόντων !...

ΣΠΕΦΥΛΛΙΣ ΤΟΥ ΝΟΡΜΑ.

3

ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

Ο ΑΡΡΑΒΩΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Ἐνεθυμούμην ἀπὸ τὰς ἐορτὰς τῆς Μασσαλίας ὅτι
τὰ ρωσσικὰ γράμματα μοῦ εἶχον κάμει αὐτὴν τὴν
ἐντύπωσιν, ἀλλὰ πάλιν αὐτοὶ δὲν ὠμοίαζον πρὸς
Ρώσσους οὔτε ξανθοὶ ἦσαν, οὔτε τὰ χαρακτηριστικὰ
τῆς Μογγολικῆς φυλῆς ἐφάνιντο νὰ ἔχωσι.

Ἐπὶ τέλους δὲν ἠδυνήθην ν' ἀντισταθῶ εἰς τὸν
πειρασμὸν καὶ ἠρώτησα τὸν Θεὸν, ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνος
μοῦ ἔδωκε καμμίαν πληροφορίαν.

— Ποῦς νὰ εἰσεύρῃ. εἶπε, εἶνε τόσα πλοῖα εἰς τὸν
λιμέναν... καὶ ἔπειτα ὅλων τῶν νυκτικῶν αἱ στολαὶ
ὁμοιάζουν.

Ἡ μουσικὴ ἐν τούτοις ἐτελείωσε καὶ ὁ ἦρως μου
ἀνηγέρθη μετὰ τοῦ συντρόφου του πρὸς ἀναχώρησιν.
Διέσχισαν βραδέως τὸ πλῆθος καὶ ἐξήλθον διὰ τῆς
θύρας ἧτις βλέπει πρὸς τὸ θέατρον.

Τώρα διακί μετ' ὀλίγον καὶ ἐγὼ παρέρωκα τὸν θεὸν
εἰς τὴν ἰδίαν ἐξοδον ; ..

Ἰδοὺ τὰ μυστήρια τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ τὸν κηθυσύχασε κάπως. Ἐξαπλώ-
θηκε στὸ κρεβάτι του καὶ πῆρε ἓνα παλαιὸν βι-
βλίον στὸ χέρι του, ἀπὸ τὸ τραπέζακι, γιὰ νὰ σκο-
τώσῃ τὴν ὥραν.

Τὸ βιβλίον ἦτο μίξ παλαιὰ χρηστομάθεια τοῦ
Ραγκωδῆ — ἡ μόνη περιουσίαν τὴν ὅποιον ἐκληρονό-
μησε ἀπὸ τὸν πατέρα του.

Ἀρχισε λοιπὸν νὰ τὴν ξεφυλλίζῃ. Ἀπὸ τὰ φύλλα
τῆς πέφτει ἓνα χαρτί κιτρινωμένο ἀπὸ τὴν πολυκα-
ρίαν. Τὸ ξεδιπλώνει. Ἦτο χαρτόσημον.

— Ἡ διαθήκη τοῦ πατέρα μου — ψιθυρίζει — καὶ
νὰ μὴ τὴν ἰδῶ τόσα χρόνια τώρα !...

Ἀποπειρᾶται νὰ τὸ διαβάσῃ. Εἰς τὰς πρώτας
γραμμὰς ὠχρίξ. Ἀλλοίμονον Ἦταν ἡ ἀπόφασις τοῦ
δικαστηρίου, τοῦ παρκαδεχομένου τὴν ἐκστασιν τῶν ὑ-
παρχόντων, τὴν ὅποιον εἶχε κάμει πρὸ τρικοντζε-
τίας ὁ πατέρας του.

— Νὰ καὶ ἡ σπουδαιότερα ἀποδείξις, ἀνακαίρει,
ὅτι εἴμαι γνήσιος τοῦ πατέρα μου υἱός !...

Ο Κ. ΚΟΣΜΑΣ

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΣΟΥΡΗ

ΣΕΙΡΑ ΦΑΙΔΡΩΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΩΝ

ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΛΗΤΗΡΕΣ

Τὸ ζήτημα τοῦ πῶς ντύνονται καὶ ἡθοποιοὶ τοῦ Β.
Θεάτρου, προταχθέν μὴδ' γενικῆς ἐρευνῆς τῶν κατὰ
τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ὑπὸ κηθετῶς, τὸ ὅποιον ἐδη-
μιουργήθη μετὰ τὴν ἀκουσίαν σχεδὸν παρτίτησιν
τοῦ κ. Ἀγγ. Βλάχου, εἶνε βεβλῶς δευτερευούσης ἀ-
ξίας.

Ἐπρεπε ὅμως ν' ἀρχίσῃ κανεὶς ἀπὸ κάπου, προ-
κειμένου νὰ κάμῃ τὴν ἐλθεσιν παθολογικῆς τινὸς κα-
ταστάσεως, τῆς ὁποίας ἐν ἀπὸ τὰ συμπτώματα εἶνε
καὶ τοῦ « Νικηφόρου Φωκῆ » ἡ ἱστορία, ἧτις ἀπησχό-
λησε ὁλόκληρον σχεδὸν τὸν τύπον κατ' αὐτάς.

Τὸ παθῆμα ἐν τούτοις τοῦ κ. Βερναρδάκη δὲν εἶνε
τόσον σοδερὸν οὐδ' ἔπρεπε νὰ κινήσῃ τὸσον τὴν προ-
σοχήν, ἀπέναντι ἄλλων τὰ ὅποια ἐν τούτοις ἐμεινεν
γνωστὰ ἐν στενῷ μόνον φιλολογικῷ κύκλῳ, ὡς κα-
θήματα διὰ τοὺς θεατρικοὺς συγγραφεῖς, τοὺς μὴ δο-
κιμάσαντας ἀκόμη τὰς ἡδονὰς τῶν σχέσεων μετὰ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ Βασ. Θεάτρου.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ « Νικηφόρου Φωκῆ » ἡ
ἱστορικὴ ἀλήθεια ἔχει ὡς ἑξῆς :

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς προύτης θεατρικῆς περιό-
δου ἡ Διεύθυνσις τοῦ Θεάτρου εἶχεν ἀνάγκην ἐνὸς ἔρ-
γου θεαματικοῦ, τὸ ὅποιον νὰ δώσῃ μεγάλας εἰσπρά-
ξεις εἰς τὸ ταμεῖον καὶ νὰ κινήσῃ κάπως τὴν προσο-
χήν τοῦ πολλοῦ κόσμου, ὅστις πέρυσιν οὐδέ γινώσκιν
κὼν ἔλαβεν ὅτι ὑπάρχει Β. Θεάτρον καὶ ὅτι διδὲι
παρκατάσεις.

Ὁ « Νικηφόρος Φωκῆς » παρυσίαζε τὰ προτόντα

ταῦτα καὶ ἐπὶ πλέον εἶχε τὸ προτέρημα ὅτι ἦτο ἔργον
πρωτότυπον καὶ ὡς τοιοῦτον ἢ ἐχρησίμευσεν ὡς ῥί-
μωτρον διὰ τοῦ παρκαπονομένου ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ
Φιλολογία ἀπεκλείσθη τοῦ Β. Θεάτρου.

Ἰπὸ τοιούτους ὅρους, ἡ Διεύθυνσις τοῦ Βασιλικοῦ
ἐζήτησε τὸ ἔργον καὶ ἀνέλαβε μάλιστα ἀπερίσκε-
πτους μεγάλαις ἀπέναντι τοῦ συγγραφέως ὑποχρεώ-
σεις.

Ἐπὶ ἡλθεν ὅμως ἡ ἐμπορικὴ ἀποτυχία τοῦ « Οὐεί-
ρου » θερινῆς Νυκτὸς καὶ ἡ Διεύθυνσις ἐφοβήθη τὴν
ἐκπανάλειψιν ἐπιχειρήσεως, ἧτις πιθανὸν νὰ εἶχε τὰ
ἴδια ἀποτελέσματα, αὐτῆς τῆς δηλαδὴ τοῦ ἐλλείμματος
τῆς τρεχούτης περιόδου.

Δὲν εἶχεν ὅμως τὴν εὐκαιρίαν νὰ δηλώσῃ πάντα
ταῦτα εἰς τὴν συγγραφὴν καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ
τὴν ἀναβολὴν διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος τῆς παρκατάσεως
τοῦ ἔργου.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν πολιτικὴν, ἧτις δυστυχῶς ἐν παντὶ
διέπει τὴν λειτουργίαν τοῦ Θεάτρου, ἠθέλησε νὰ ἐπι-
τύχῃ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιρρίπτουσα συγχρόνως πᾶσαν
τὴν εὐθύνην καὶ τὸ ἄδικον εἰς τὸν συγγραφέα.

Ἡ παρκατάσις τοῦ ἔργου ἀνεβλήθη καὶ συγχρό-
νως ὁ κ. Βερναρδάκης παρουσιάζεται ὡς μόνος ὑπεύ-
θυνος διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ πλέον ὡς ζημιώτης τὸ θέα-
τρον... χάριν δικτακτέσεως.

Οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα ὅσον ἀφορᾷ τὸν κ.
Βερναρδάκην.

Ἀλλὰ καὶ ἐν γένει ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία, πρέ-
πει νὰ τὸ εἴπῃ κανεὶς ξάστερον, ἀπεκλείσθη τὸ μὲν,

Μήπως ἠδυνάμην νὰ ἀγαπῶ τὸν ξένον αὐτόν ; ..
ὄχι δά. .. ἐγὼ μὲ τὴν ἰδέαν αὐτήν... ἦτο πε-
ριέργεια ; ἦτο φιλαρέσκεια ;

Εἰξεύρω κι' ἐγὼ !
Εἰς τὸ πεζοδρόμιον τὸν συνήντησα πάλιν, παρκα-
τηροῦντα τὸ ἐξερχόμενον πλῆθος μίαν δὲ στιγμὴν τὰ
βλέμματά μας συνηντήθησαν καὶ κατὰ ἐπαλλε ταχύ-
τερον εἰς τὸ στήθος μου...

Δὲν ἦμην τρελλή ; ..

Ἦνόνθα ὅτι ἐκινήθη ἀμέσως νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ,
προέτρεξε μάλιστα ἐμπρὸς καὶ μὲ ἠτένισε μὲ τὸ θα-
πευτικὸν βλέμμα του, πλῆρες γλυκύτητος καὶ χαρᾶς.

Εὐτυχῶς ὁ θεὸς ὅστις ἠσθάνετο ὄρεξιν νὰ περι-
πατήσῃ μοῦ ἐπρότεινε νὰ ἐπιστρέψωμεν πεζῇ.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἐδέχθη ἐυχάριστος.

Ἦκολούθησαμεν λοιπὸν τὴν ἀνωφερῇ ὁδὸν ἧτις ἄ-
γει διὰ τῶν γνωστῶν σου κλιμακωτῶν δρόμων εἰς
τὴν ὁδὸν Μονπανσιέ, ἐνῶ ἐκεῖνος ἀφήσας τὸν σύντρο-
φόν του παρηκολούθει βραδέως, προσπαθῶν νὰ μὴ χά-
σῃ τὰ ἴχνη μου.

Αἶ ! ἀγαπητὴ μου Αἰμυλία ! ἦμην τόσον εὐτυχὴς
διότι μὲ παρηκολούθει, καὶ ἐδοκίμαζα εἰς ἐκάστην
καμπὴν τῆς ὁδοῦ τόσην ἀνησυχίαν μήπως ἐξαφνα μὰς
χάσῃ ! Ἀλλ' ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ — ὀφθαλμὸς νυκτικοῦ —
δὲν τὴν ἠπάτησε μετ' ὀλίγον εἴμεθα πρὸ τῆς οἰ-
κίας μας.

Ἐπεδράδυνα σκοπίμως τὸ βῆμα ὥστε νὰ ἰδῇ τὴν
θύραν, καὶ ἀφοῦ ἀνῆλθον γρήγορα γρήγορα, ἀπώθησα
τὴν καλὴν Βριγίταν ἡ ὁποία ἦλθε νὰ μὲ βοηθήσῃ
καὶ ἐκλειδῶθην ἐντὸς τοῦ δωματίου μου.

Διακί ἐκκμνυ ὅλα αὐτά ; δὲν ἠπαυόμην τάχα ὅτι
ἦτο κακόν ;

Εἶχα τὴν τύψιν, ἀλλ' ἦτο ἐντελὴς ἀνώτερον τῆς
θελησέως μου, καὶ ἀμέσως χωρὶς νὰ σκεφθῶ ἔπνευσα
εἰς τὸ παράθυρον...

Ἦνόνθα ὅτι μὲ διέκρινε, διότι ἐκτοτε προσήλανε
διχαρῶς ἐκεῖ τὰ βλέμματά του, προσπαθῶν νὰ μ' ἐ-
παινέσῃ.

Εγὼ εἶχα ἀποσυρθῇ ἀποτόμως εἰς τὸ ἐσωτερικόν,
καὶ τὸν ἐβλεπα ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς χωρὶς νὰ διακρίνω-
μαι, τεταραγμένη ἐκ τοῦ αὐθορμήτου κινήματός μου.
Δὲν θὰ ἐλάμβανε ἀρά γε κακὴν ἰδέαν περὶ ἐμοῦ ;

Πρὸ τῆς οἰκίας μ.κ. ἀκριβῶς εἰς τὸ σταυροδρόμιον
τὸ ὅποιον σχηματίζει ἡ ὁδὸς, ἐν μέρος εἶχε περι-
φραχθῇ διὰ σημεῖων καὶ μύρτων καὶ ἐδίδετο δημό-
σιος χορὸς τῆς συνοικίας ὅπως τακτικῶς συνεθίζεται
εἰς τὴν Γαλλίαν μας.

Μίξ ὀρχήστρα ἐσκόρπιζε βάλς καὶ καδρίλλας
ἐνῶ τὰ ζεύγη ἐχοροπῆδων μετὰ θέρμης.

Ἐκεῖνος ἵστατο ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ἀκρου τῆς λιθί-
νης κλιμακῶς ὅπου ἀρρετὰ ἡ ὁδὸς καὶ ἐφαίνετο προ-
έχων εἰς τὸ θέαμα, ἐνῶ πράγματι τὸ βλέμμα τοῦ ἦτο